

Het Nederlandse Veenweidelandschap

Lang geleden bestond voor Nederland een groot deel uit veenmoerassen. De moerassen zijn in de 12e en 13e eeuw ontgonnen. Daar is het karakteristieke veenweidelandschap uit voort gekomen, met de brede sloten en de smalle stroken land. Om het land door de eeuwen heen geschikt te houden voor woningbouw, landbouw en veeteelt zijn de waterschappen opgericht: de oudste democratische organisaties in Nederland. Zij beheren het waterpeil om weilanden droog genoeg te houden zodat het begaanbaar blijft voor mens, vee en landbouwmachines.

Steden, landbouw en recreatie

Het Nederlandse grondgebied bestaat voor ongeveer 9% uit (laag)veen met verstedelijkte gebieden en veenweidegebieden waar natuurterreinen (zoals weidevogelreservaten) en duizenden agrarische ondernemers hun plek hebben. De agrariërs zijn vooral melkveehouders, die ook het eeuwenoude landschap beheren en behouden. Veenweidegebieden hebben daarnaast een belangrijke toeristische en recreatieve functie: er wordt bijvoorbeeld veel gefietst en gewandeld.

Bodemdaling

De veenbodem daalt. Veen heeft namelijk de eigenschap in te klinken en te oxideren als het droog komt te staan. Hier komt CO₂ bij vrij: tot wel 4,2 megaton, zo'n 3% van de totale Nederlandse CO₂-uitstoot. Verdroging en vernatting heeft ook gevolgen voor de biodiversiteit. Bepaalde bloemen, insecten en vogels gedijen beter op het natte veenlandschap en verdwijnen als dat landschap verdroogt. Voor andere soorten is dat weer andersom.

Moeraslandschap

Om verdere bodemdaling en CO₂-uitstoot tegen te gaan, zijn er plannen om de veenweides onder water te zetten. Dat noemen we vernatting. Als gevolg van de vernatting zal cultuurlandschap verdwijnen en wordt het veenweidegebied weer een moeraslandschap. Dit zal leiden tot minder CO₂-uitstoot. Ook zullen economische activiteiten (zoals melkveehouderij) niet of nauwelijks meer mogelijk zijn, en zullen de mogelijkheden voor toerisme en recreatie veranderen.